

Christiaan Helenus Hermannus (Kik) Aalders wordt op 18 september 1913 geboren op de plantage Soengei Silau in het sultanaat Asahan op Sumatra. Hij was de derde zoon van Jan Gijsbert Aalders en Christina Helena Harmanna Schaafsma. Hij werd vernoemd naar zijn moeder. Na een jaar verhuisde het gezin naar het nog meer afgelegen sultanaat Bila. Door gezondheidsproblemen van Kiks vader kwam plotseling een einde aan het plantersbestaan in den vreemde. In 1918 nam J.G. Aalders ontslag als general-manager bij de Sennah Rubber Company en het gezin repatrieerde in 1919.

Het gezin ging onder ander wonen in Bosch en Duin en Kik werd leerling aan het Christelijk Lyceum in Zeist. Hij hield van het avontuur en werd scout bij Groep 1, de Bisongroep, in Zeist. Groep 1, De Bison, werd opgericht op 21 april 1911. In 1916 werd door prins Hendrik de eerste vlag uitgereikt. De latere verzetsstrijders Henry van Zanten, Flip Masselman, Andries Stermerding en Hendrik en Willem Oltmans waren ook lid van deze groep. Kik wilde graag weer terug naar Nederlands-Indië en besloot Indisch recht te gaan studeren aan de Universiteit Utrecht. Hij haalde in 1936 zijn doctoraal examen. Binnen zijn Scoutinggroep werd hij assistent welpenleiding. In 1936 wordt hij akela Een jaar later in de zomer van 1937 stopt hij omdat hij teruggaat naar Nederlands Indië. Hij vond daar een baan bij het Departement van Justitie in Batavia. Hij werd hier weer actief bij Scouting en wordt hopman bij Groep Oranje Blauw in Batavia.

Justitie

Tijdelijk voor den duur van één jaar ter beschikking gesteld van den Legercommandant, teneinde door dezen bij het leger tewerkgesteld te worden mr. C. H. H. AALDERS, thans redacteur bij het Departement van Justitie.

Hij trouwde op 8 november 1940 in Batavia met Jacoba (Coby) van Vooren en ze kregen een zontje. In juni 1941 werd hij tijdelijk ter beschikking gesteld aan de legercommandant om bij het leger tewerkgesteld te worden in Buitenzorg.

Kik en zijn broer Willy werden gemobiliseerd bij de oorlogsdreiging. Ze werden krijgsgevangen gemaakt en geïnterneerd. Zijn vrouw en zoon werden geïnterneerd in Batavia. Driehonderd krijgsgevangenen uit Java, waaronder Kik en Willy, werden in Batavia en Soerabaja ingescheept in de Maebasi Maru en van 9 februari tot 2 april 1943 bijeen gebracht in het Changi-kamp in Singapore. Vandaar ging het transport met de Hawaii Maru 1 via Saigon (5 april) en Taiwan (15 april) naar Modji. Hier zagen even de kersenbloesem bloeien voor ze in een geblindeerde trein naar Nagasaki vertrokken. Uitgeput liep men de volgende morgen van het station naar het kamp Fukuoka 14B.

Dit kamp werd op 22 april 1943 in Saiwai-cho, een wijk van Nagasaki, opgericht. Kik en zijn broer waren hier vanaf het begin aanwezig en Kik was hier de geallieerd kampcommandant.

In 1945 waren hier 152 Nederlanders, 24 Australiërs en 19 Britten geïnterneerd. Ze werden ingezet als dwangarbeiders door "Nagasaki Dock, Mitsubishi Heavy Industries Ltd". Deze werf werd in de negentiende eeuw door de Nederlandse marine gesticht. Ook Arie Groen zat in dit kamp geïnterneerd. Door de slechte hygiëne en heersende dysenterie overleden de eerste maand al zeven Nederlandse krijgsgevangenen. Kik en Willy Aalders waren gelukkig sterk van gestel. Het kamp werd ook regelmatig gebombardeerd. Kik Aalders werd, als luitenant, de commandant van de gevangenen. Als zijn bediende (toban) werd zijn broer Willy Aalders aangewezen. Hierdoor werden zij vrijgesteld van dienst op de werf. Zij bemiddelden tussen de gevangenen en de Japanners.

Om Japan tot overgave te dwingen lieten de Amerikanen op 6 augustus 1945 de eerste atoombom, 'Little Boy', op Hiroshima vallen, een stad van grote militaire en economische betekenis. Op 9 augustus 1945 waren de Amerikanen van plan de tweede atoombom, 'Fat Man', te gooien op de stad Kokura, waar veel oorlogsindustrie was gevestigd. Door slecht zicht werd besloten de atoombom te gooien op een alternatieve plaats, Nagasaki. Omdat ook daar het zicht slecht was, werd het doelwit gemist. Daardoor vond de explosie gedeeltelijk boven dunbevolkt gebied plaats. Bij de aanval vielen 39.000 doden en 25.000 gewonden, veel minder dan bij de aanval op Hiroshima. Het kamp Fukuoka 14B werd hierbij verwoest en Arie kwam hierbij direct om. Kik raakte gewond aan zijn hoofd. Hij overleed op 14 augustus 1945 aan de gevolgen hiervan in het tijdelijke kamp 'Kogakura Ryo'. Zijn broer overleefde het bombardement. In totaal kwamen negen krijgsgevangenen om. Kort daarna capituleerde het Japans Keizerrijk onvoorwaardelijk. Hiermee kwam een eind aan de Tweede Wereldoorlog.

Kik ligt begraven op de Nieuwe Gemeentelijke Begraafplaats te Zeist. Zijn weduwe, Coby Aalders-van Vooren, hertrouwde met haar zwager, kolonel der genie Gijsbert Bastiaan Aalders (1917-1997). Uit dit huwelijk werden nog drie kinderen geboren.

Met diepe droefheid berichten wij, dat onze innig geliefde Zoon en Broer

Mr. Christiaan, Helenus, Harmannus Aalders,

Echtgenoot van Jacoba van Vooren,

bij het bombardement van Nagasaki met een atoombom op 9 Augustus j.l. ernstig werd verwond en op 14 Augustus aan de gevolgen daarvan, in den leeftijd van bijna 32 jaar, is overleden.

Onze gedachten gaan in 't bijzonder uit naar zijn lieve Vrouw en Zoontje in een concentratiekamp bij Batavia.

Huis ter Heide,
J. G. Aalders,
C. H. H. Aalders-Schaafsma.

la Hulpe,
E. A. C. Adam-Aalders.

Leeuwarden,
P. J. G. Aalders,
M. F. Aalders-Tiemersma.

den Haag,
J. G. Aalders,
H. H. Aalders-Brennan.

Op reis van Nagasaki naar Java.
W. J. A. Aalders.

Huis ter Heide,
G. B. Aalders.

Huis ter Heide,
14 October 1945.

Meer informatie

[Overlijden Christina Helena Harmanna Schaafsma & Jan Gijsbert Aalders op 14 juni 1953 te Hilversum » Open Archieven](#)

[C.H.H. 'Kik' Aalders \(1913-1945\), slachtoffer van de atoombom op Nagasaki – welcome at my website! \(derkjordaan.com\)](#)

[Christiaan Helenus Harmen Aalders \(oorlogsgravenstichting.nl\)](#)

[Bataviaasch nieuwsblad » 08 nov 1940 - Art. 67 | Delpher](#)

[\(4\) Museum Bronbeek - Berichten | Facebook](#)

[Atoombommen op Hiroshima en Nagasaki - Wikipedia](#)

[Weest paraat; officieel orgaan van de Nederlandsche Padvinders, jrg 21, 1936, no 3, 1936 » 1936-03 - Pag. 36 | Delpher](#)

[Weest paraat; officieel orgaan van de Nederlandsche Padvinders, jrg 22, 1937, no 6, 1937 » 1937-06 - Pag. 36 | Delpher](#)

[Fukuoka 14B.htm](#)

[Fukuoka 14B: naamlijst \(japansekrijgsgevangenkampen.nl\)](#)

[Atoombommen op Hiroshima en Nagasaki - Wikipedia](#)

[Nieuwe Utrechtsche courant » 26 feb 1937 - Art. 91 | Delpher](#)

[Bataviaasch nieuwsblad » 26 jun 1941 - Art. 173 | Delpher](#)

[Soerabaijasch handelsblad » 07 jul 1941 - Art. 287 | Delpher](#)

"The People of Camp Fukuoka-14. The Pain of War"

Dit verhaal is onderdeel van *Scouts in de oorlog*, een verzameling verhalen als eerbetoon aan al die (oud) scouts die zich ingezet hebben voor onze vrijheid en hulp aan de medemens of die slachtoffer werden van oorlogsgeweld, in Nederland en het verre oosten. Met de verhalen willen we inspiratie bieden aan de scouts van nu, in hun wekelijkse activiteiten en als voorbereiding op hun bijdrage aan lokale herdenkingen. Kijk op <http://vrijheid.scouting.nl> voor meer informatie en alle andere verhalen.